

השמיטה במהלך הדורות

- ◀ מתי החל עם ישראל לשמור שמיטה? _____
- ◀ מאז שנכנסו לארץ ישראל עם יהושע ועד חורבן בית המקדש הראשון היו ישראל בארצם 849 שנים. כמה שמיטות עברו עליהם? _____
- מתוכם לא שמרו _____ שמיטות, וכנגד שמיטות אלו גלו מארצם למשך _____ שנה.
- ◀ בימי בית שני שמרו ישראל על השמיטה במסירות נפש, למרות הדלות והארץ השוממה והחרבה.
- ◀ גם בימי מלחמות ה _____, למרות הרעב הקשה.
- כל כך מוטבעת היתה מצות השמיטה בחיי עם ישראל, שאפילו מלכי החדש של הגויים התחשבו ביהודים בשנה זו ופטרו אותם ממיסים בשנת השמיטה!
- ◀ אחרי חורבן בית שני באו ימים קשים לישראל, גזרות ומאבקים, רעב ומחסור. אף על פי כן שמרו ישראל את השמיטה ולא עבדו את אדמתם.
- ◀ אחר חתימת התלמוד נותרו רק יהודים ספורים בארץ ישראל, ולא היו יהודים שיעבדו את אדמתה וישמרו את שמיטותיה, אך את חשבון השמיטות שמר עם ישראל בקפדנות רבה.
- ◀ בשנות הגלות הארוכות עלו יהודים בודדים לארץ, טיפין טיפין, ויהודים אלו לא התעסקו בעבודות האדמה.
- ◀ לפני 150 שנה החלו קבוצות של יהודים לעלות לארץ הקודש. בשנת תרל"ח קם הישוב החקלאי הראשון – פתח תקוה. בשמיטת **תרמ"ב** התעוררו, לראשונה מזה מאות שנים, שאלות הלכתיות בנושא השמיטה. בישובים החקלאיים של אותם ימים: פתח תקוה, מוצא ומקוה ישראל – נשמרה השמיטה כהלכתה.
- ◀ בשמיטה הבאה, בשנת _____, חפשו אנשים לראשונה בהיסטוריה "היתר" שלא לשמור שמיטה.

הגורמים לחיפוש ההיתר: (1) _____

_____ (2)

ההיתר שניתן בדיעבד, רק לשמיטה זו, על-ידי מספר רבנים: _____

אך כל גדולי ירושלים ורוב גדולי התורה בעולם אסרו את "היתר המכירה" לחלוטין!

◀ בשמיטות הבאות: _____, _____ לא נשמרה השמיטה כמעט בכל המושבות בגלל פקידי הברון, שכפו את החקלאים להשתמש בהיתר המכירה, שהיה תקף מלכתחילה רק לשמיטת תרמ"ט!

◀ בשמיטה הבאה, בשנת _____, החריפה המחלוקת עוד יותר. מחד היו שהרחיבו את ההיתר ולא הותירו כל זכר להלכות השמיטה, ומאידך כל גדולי ישראל והגולה יצאו בחריפות נגד היתר המכירה. הלוחם העיקרי למען השמיטה היה: _____
מה עוד עשה למען השמיטה?

- _____ (1)
- _____ (2)
- _____ (3)

הודות לפעולותיו הנמרצות שמרו שמיטה בשנה זו חמישים משפחות.

◀ בשמיטות הבאות: _____, _____, _____ כמעט נשכחה השמיטה מיושבי הארץ.
◀ בשנת תרצ"ג עלה _____ לארץ ישראל, ובשמיטה הבאה, בשנת _____, פרסם את ספרו הגדול _____ על דיני שביעית.
התמיכה בשומרי שביעית בארץ: _____
ובעולם: _____

◀ כדי שיושבי הערים ישמרו את הלכות השמיטה ולא יכשלו באיסור אכילת _____ החדיר לתודעת הירקנים את חומרת האיסור, והללו דאגו לספק לצרכנים ירקות ופרות מכפרי הערבים.

◀ בשנים הבאות, כשהערבים החלו להלחם ביושבי הארץ, וההליכה לכפרים הערביים לקנות פרות וירקות גבלה בסכנת נפשות, הקים החזו"א את _____, שמספק פרות שביעית מישובים חקלאיים שומרי שמיטה.

◀ בזכות פועליו הרבים בנושא השמיטה נשמרת המצוה הקדושה עד היום על כל פרטיה ודקדוקיה, ופרות וירקות ללא חשש שביעית נמצאים בחנויות שעומדות תחת השגחת ועדות הכשרות.